Dosar nr. 4-2775/2024
4-24132056-12-5r-19112024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 martie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, Judecător Ana Costiuc
Grefier Olga Mazur
Cu participarea:
Agentului constatator *****
În lipsa:
Reprezentantului contravenientei/contestatarei C.M.C. „*****” S.A. *****

examinând în ședință de judecată publică contestația depusă de către reprezentantul C.M.C. „*****” S.A., IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 035649 din 28.10.2024, prin care aceasta a fost găsită vinovată în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 119 alin. (12) din Codul Contravenţional, -

A C O N S T A T A T:

La data de 12.11.2024, reprezentantul C.M.C. „*****” S.A. a depus contestație în condițiile art. 448 Cod Contravențional, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 035649 din 28.10.2024 și deciziei de sancționare emise în baza acestuia, prin care aceasta a fost găsită vinovată în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 119 alin. (12) din Codul Contravenţional, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 10000,00 lei, solicitând anularea acestuia din lipsa faptului contravenției cu încetarea procesului contravențional în privința sa.

În motivarea contestației reprezentantul C.M.C. „*****” S.A. a invocat că, potrivit înscrierilor/mențiunilor din procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, contravenientei i-a fost incriminată comiterea faptei, citează: „*în perioada 03.10.2023, în cadrul controlului (proces-verbal de control suplimentar nr. PV-IPM-2024-00098 din 24.01.2024), s-a constatat că beneficiarul nu deține dreptul de folosință asupra subsolului; documentația tehnică (tehnologică de proiect). În rezultatul controlului, au fost înaintate prescripții care nu au fost îndeplinite în termenii stabiliți*”.

Se mai enunță în contestație că, făcând cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, îl consideră ca fiind întocmit cu încălcarea evidentă a legii, impunându-se necesitatea anulării acestuia cu dispunerea încetării procesului contravențional, după cum urmează:

În continuare, în susținerea poziției sale, au fost citate prevederile art. art. 3 alin. (6), 5 alin. (1), 10, 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

De asemenea, atrage atenția instanței de judecată că, anterior, drept urmare a finalizării de către Ministerul Mediului a controlului planificat, privind respectarea de către C.M.C. „*****” S.A. a normelor legale de exploatare a substanțelor minerale utile, situație faptică și documentară la cariera de argilă „Bubuieci” (Zăcământul de argilă „Bubuieci” cu sectoarele „Purcel 1”, „Purcel 2” și „Bubuieci”), inițiat la data de 02.05.2023, Ministerul Mediului, prin întocmirea celor două procese-verbale nominalizate cu nr. PV-IPM-2023-01065 din 05.05.2023, conex cu nr. PV-IPM-2024-00098 din 24.01.2024, a aplicat C.M.C. „*****” S.A. un șir de prescripții (8 la număr). În termenul acordat, C.M.C. „*****” S.A. a prezentat informațiile de rigoare privind starea de lucruri și acțiunile întreprinse în privința fiecărei prescripții înaintate. Pe când, în procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a enumerat ca fiind neîndeplinite 2 prescripții: că beneficiarul: - nu deține dreptul de folosință asupra subsolului; - nu deține documentația tehnică (tehnologică de proiect).

Or, C.M.C. „*****” S.A., în calitatea sa de beneficiar al subsolului, în conformitate cu pct. 3 al Regulamentului cu privire la modul de prezentare de către beneficiarii subsolului a rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1131/2016 și cu art. 39 lit. g) din Codul Subsolului, prezintă anual Fondului de Stat de informații privind subsolul din cadrul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, până la data de 15 februarie a anului următor anului de gestiune, rapoartele și nota informativă în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat. Astfel, C.M.C. „*****” S.A., într-adevăr a prezentat informații prin intermediul Rapoartelor privind mișcarea rezervelor de substanțe minerale utile, referitor la zăcământul de argilă „Bubuieci” (sectoarele „Purcel 1”, „Purcel 2” și „Bubuieci”) și zăcământul de argilă „Strășeni II”, pentru valorificarea industrială.

Totuși, nicicum nu se poate conchide că, C.M.C. „*****” S.A., s-ar încadra în prevederile art. 32 alin. (1) lit. i) din Codul Subsolului – „*nefolosirea sectoarelor de subsol conform destinației de către beneficiarul lor fără motive întemeiate pe parcursul a doi ani*”, deoarece C.M.C. „*****” S.A., din momentul transmiterii-recepționării în folosință a zăcământului de argilă „Bubuieci” și până în prezent, folosește sectoarele de subsol „Purcel 1”, „Purcel 2” și „Bubuieci” strict conform destinației indicate în actele de confirmare a perimetrului minier, dar și în contractul nr. 198 din 03.11.2014, adică pentru extragerea argilei, pe perioada exploatării zăcământului. În acest context, ține să menționeze că, în prezent, zăcământul de argilă „Bubuieci”, cu sectoarele de subsol „Purcel 1”, „Purcel 2” și „Bubuieci”, este în proces de exploatare, iar resursele minerale utile, din balanța acestora, nu este epuizată.

Se mai menționează în contestație că, C.M.C. „*****” S.A., însă, nu s-a aventurat să intre în albia ilegalității și să continue arbitrar lucrările de extragere a mineralelor utile din zăcământul de argilă „Bubuieci”, deoarece conform art. 29 din Codul Subsolului, atribuirea terenurilor către beneficiarii subsolului, se efectuează în conformitate cu legislația funciară. Deoarece prin ultimele Decizii ale Primăriei mun. Chișinău nr. 22/47-3 din 21.08.1997 și nr. 22/47-4 din 21.08.1997, C.M.C. „*****” S.A., i-a fost prelungit termenul de folosință a terenurilor din cariera Purcel (Bulboaca) până în anul 2007, prealabil expirării acestui termen, adică la 20.032007, C.M.C. „*****” S.A., a depus la

Primăria mun. Chișinău cererea cu nr. 63/01-P, prin care a solicitat Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, prelungirea termenului de posesie și folosință temporară a pământului din cariera Purcel. Ulterior, au fost depuse periodic alte cereri, repetate, ale C.M.C. „*****” S.A. către Consiliul și Primăria mun. Chișinău, în urma cărora a fost înaintat și un proiect de decizie către Consiliul mun. Chișinău „Privind transmiterea în folosință C.M.C. „*****” S.A. a lotului de pământ din cariera Purcel”. Acest proiect de decizie a fost avizat pozitiv și a trecut cu succes expertiza de specialitate în toate comisiile și direcțiile de specialitate ale Primăriei mun. Chișinău, însă până în prezent nu a fost introdus în ordinea de zi a ședințelor Consiliului mun. Chișinău spre a fi supus votului, fiind amânat din ședință în ședință, din motive formal-tehnice, inclusiv de ordin organizatori ale Consiliului mun. Chișinău.

Pretinde semnatarul contestației că, este important să se menționeze aici că, atât Consiliul cât și Primăria mun. Chișinău, nu contestă dreptul de posesie și folosință temporară a pământului și nu au prezentat un refuz la cererile C.M.C. „*****” S.A., referitor la prelungirea termenului de posesie și folosință temporară a pământului din cariera Purcel.

Referitor la prescripția de elaborare a documentației tehnice (tehnologice) de proiect cu privire la exploatarea rezervelor sectorului „Purcel 2”, aceasta a fost îndeplinită prin contractarea de către C.M.C. „*****” S.A. a unui birou licențiat de proiectare, pentru elaborarea documentației tehnice (tehnologice) de proiect cu privire la exploatarea rezervelor sectorului „Purcel 2” și pentru obținerea acordului de mediu la respectivul proiect.

Anume din împrejurările descrise, C.M.C. „*****” S.A., a întreprins acțiuni de a îndeplini prescripțiile înaintate de Ministerul Mediului, despre care fapt a fost informat în scris. Consideră că, agentul constatator incorect și eronat a calificat starea de lucruri, întocmind în privința persoanei juridice C.M.C. „*****” S.A. procesul-verbal cu privire la contravenție, a cărei acțiuni nu au fost de a ignora/neîndeplini prescripțiile, dar, în limita posibilităților și competenței, de a întreprinde acțiuni de înlăturare și ajustare la cadrul legal în vigoare.

De asemenea, reamintește că, potrivit jurisprudenței stabile și relevante a CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să demonstreze că justițiabilul a fost auzit, prin expunerea asupra tuturor argumentelor invocate în apărarea sa și că demonstreze că într-adevăr contravenientul este vinovat prin adoptarea unei soluții motivate. Lipsa motivelor va reprezenta o încălcare a dreptului la un proces-echitabil: „în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părții care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susținere a fost neglijată sau respinsă” (a se vedea cazul *Boldea vs. România*, 15 februarie 2007, § 30)

Agentului constatator, *****, în ședință de judecată a solicitat respingerea contestației ca neîntemeiată, cu menținerea procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare emise în baza acestuia ca legitime și întemeiate.

La şedinţă de judecată reprezentantul C.M.C. „*****” S.A. – *****, nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ce se

confirmă prin avizele de recepție anexate la dosar, nu a informat instanța de judecată despre motivele neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată, astfel că, prin prisma art. 455 Cod Contravențional, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată, ce se asimilează cu citarea publică. Ținând cont de faptul că procedura de citare legală a fost respectată, instanța de judecată a dispus, în baza art. 382 din Codul contravențional al RM, examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Examinând materialele cauzei în coraport cu contestația depusă, instanța de judecată denotă următoarea situație de fapt.

Verificând respectarea termenul depunerii contestaţiei de către C.M.C. „*****” S.A., instanţa de judecată fixează că, aceasta este depusă în decursul a 15 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cauzei contravenţionale, iar în asemenea situaţie prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind respectate.

În şedinţa de judecată s-a constatat că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. 035649 din 28.10.2024, C.M.C. „*****” S.A. a fost găsită vinovată în săvârşirea contravenţiilor prevăzute de art. 119 alin. (12) din Codul Contravenţional, pentru faptul că: „*în perioada 03.10.2023, în cadrul controlului (proces-verbal de control suplimentar nr. PV-IPM-2024-00098 din 24.01.2024), s-a constatat că beneficiarul nu deține dreptul de folosință asupra subsolului; documentația tehnică (tehnologică de proiect). În rezultatul controlului, au fost înaintate prescripții care nu au fost îndeplinite în termenii stabiliți*”.

Fapta contravenţională, circumstanţele cauzei, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei – nu au un caracter coincident cu fabula din contestaţie, or C.M.C. „*****” S.A. nu a prezentat nici o probă în susţinerea poziţiei sale, limitându-se în exclusivitate la invocarea formală a unor pretexte sub aspect inocent şi, de aceea, în opinia instanţei, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acţiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei contestate.

Din contestația depusă la dosar și nici în ședința de judecată C.M.C. „*****” S.A. nu a putut prezența instanței de judecată probe care ar combate concluziile agentului constatator, or la contestația depusă ultimul nu a anexat nici o probă în susținerea poziției sale care ar dovedi faptul că la data verificării ultima ar fi dispus de acte care ar confirma faptul că aceasta: - *deține dreptul de folosință asupra subsolului;* - *ar deține documentația tehnică (tehnologică de proiect)*.

La acest capitol instanța de judecată apreciază nerelevante alegațiile reprezentantului contestatarei, potrivit cărora încă din anul 2007 ar fi depus mai multe cereri în acest sens în adresa Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, dar nu a primit răspuns la acestea, cât și faptul că ar fi contractat a unui birou licențiat de proiectare (*fără a fi indicat cel puțin care ar fi acesta cu prezentarea probelor de rigoare*), pentru elaborarea documentației tehnice (tehnologice) de proiect cu privire la exploatarea rezervelor sectorului „Purcel 2” și pentru obținerea acordului de mediu la respectivul proiect, or declarațiile în cauză poartă un caracter abstract, nefiind susținute de probe

pertinente, concludente și utile, instanța de judecată apreciindu-le ca fiind unele evident declarative.

Instanța de judecată ține să menționeze că, legiuitorul a stabili mai multe pârghii legale pentru a determina organele/instituțiile competente să emită actele solicitate. Cu toate acestea reprezentantul contestatarei nu a prezentat nici o dovadă că s-a folosit de toate pârghiile legale pentru a obține dovada *dreptului de folosință asupra subsolului*, dar și *documentația tehnică (tehnologică de proiect)*, prin ce ar fi îndeplinit prescripțiile ce i-au fost înaintate, dar a continuat să activeze în continuare în lipsa acestora.

Astfel, instanța de judecată consideră că, agentul constatator întemeiat a concluzionat despre existența faptelor contravenționale și comiterea acestora de către C.M.C. „*****” S.A.

Faptă imputată C.M.C. „*****” S.A. se dovedește prin: - procesul-verbal de control cu nr. PV-IPM-2023-01065 din 05.05.2023 cu anexă, - procesul-verbal de control suplimentar cu nr. PV-IPM-2024-00098 din 24.01.2024 – în primul fiind înaintate prescripțiile de rigoare, iar în al doilea stabilindu-se că acestea nu au fost înlăturate.

Raportând împrejurările de fapt avute loc la circumstanțele de drept stabilite de către agentul constatator, instanţa de judecată consideră că, C.M.C. „*****” S.A. corect şi întemeiat a fost identificată ca o persoană care, a încălcat prevederile legale, pentru care fapte a şi fost recunoscută vinovată de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 119 alin. (12) din Codul contravenţional.

Instanţa de judecată stabileşte că, la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi, respectiv, sancţionarea C.M.C. „*****” S.A., agentul constatator a respectat în tot prevederile art. art. 5 – 9 din Codul contravenţional, şi anume principiul legalităţii şi egalităţii în faţa legii, principiul dreptăţii şi caracterului personal al răspunderii contravenţionale, precum şi principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale, iar obiecţiile făcute de către reprezentantul C.M.C. „*****” S.A. în contestaţia sa, au un caracter de a evita răspunderea contravenţională şi care nu pot influenţa decizia agentului constatator, de vreme ce făptuitorul a omis să contra-argumenteze poziţia agentului contestator. Drept celor excelate şi în lipsa unor dovezi în susţinerea contestaţiei, încetarea procesului contravenţional nu poate avea loc în prezenţa motivelor chemate în ajutor. Or, odată ce decizia agentului constatator este legală în fond, aceasta nu poate fi anulată pe motive formale.

Totodată, instanţa de judecată reţine că nu există nici una din circumstanţele care înlătură procesul contravenţional sau răspunderea contravenţională stipulate de art. art. 16, 19-27, 30-31, 441 al Codului Contravenţional.

Astfel, instanţa de judecată consideră că nu există nici un temei de a anula procesul-verbal nr. 035649 din 28.10.2024, dar și decizia de sancţionare emisă în baza acestuia.

Concomitent, instanţa de judecată reţine că pentru contravenţia comisă contravenientei i-a fost stabilită sancţiune în limitele prevăzută de Lege.

La examinarea cauzei contravenţionale, agentului constatator, a determinat caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia C.M.C. „*****” S.A., existenţa circumstanţelor

atenuante şi a celor agravante, necesitatea sancţionării celei din urmă şi caracterul sancţiunii contravenţionale, ca în consecinţă să i se aplice o sancţiune contravenţională cu amendă, prevăzută de respectiva normă materială contravenţională. Deci, constatând şi elucidând circumstanţele descrise mai sus, instanţa de judecată găseşte de cuviinţă că, contestaţia C.M.C. „*****” S.A. urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Călăuzindu-se de prevederile art. art. 395 alin. (1) pct. 2), 448, 460, 462 din Codul Contravenţional al RM, în numele Legii, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge contestaţia C.M.C. „*****” S.A. împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei Inspectoratului pentru Protecția Mediului nr. 035649 din 28.10.2024, prin care C.M.C. „*****” S.A. a fost recunoscută vinovată în săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 119 alin. (12) din Codul contravenţional, cu aplicarea sancţiunii contravenţionale în formă de amendă în mărime totală de 200 unități convenționale, ce constituie 10000,00 lei.

Copia de pe hotărârea în cauză, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia agentului constatator emise în cazul contravenţional – se expediază Inspectoratului pentru Protecția Mediului – pentru a pune în executare decizia cu privire la contravenţie.

La data rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, materialele cauzei contravenţionale în original să se substituie prin copie, iar originalele acestora să se restituie Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței,
Judecător **Ana COSTIUC**